

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

เหตุผล

เพื่อให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐมีกรอบการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานกลาง เพื่อให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งนำไปใช้เป็นหลักปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดความโปร่งใส และเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างที่คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการใช้งานเป็นสำคัญซึ่งจะก่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงิน มีการวางแผนการดำเนินงานและมีการประเมินผลการปฏิบัติงานซึ่งจะทำให้การจัดซื้อจัดจ้างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อีกทั้งเพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยการส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เพื่อป้องกันปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ และทำให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง อันจะเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับสาธารณะและเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับภาครัฐ ให้เป็นที่ยอมรับต่อนานาประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
พ.ศ.

ให้ไว้ ณ วันที่ พ.ศ.
เป็นปีที่ .. ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควร มีกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาภูมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับใดๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้ว ในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การจัดซื้อจัดจ้าง” หมายความว่า การได้มาซึ่งพัสดุโดยการซื้อ จ้าง เช่า แลกเปลี่ยน หรือ โดยวิธีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“พัสดุ” หมายความว่า สินค้า งานบริการ งานก่อสร้าง การจ้างที่ปรึกษา และการจ้างออกแบบ และควบคุมงาน รวมถึงการดำเนินการอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

“สินค้า” หมายความว่า วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง วัตถุอื่นใดทั้งที่มีรูปร่างและไม่มีรูปร่าง รวมตลอดทั้งงานบริการที่รวมอยู่ในสินค้านั้นด้วย แต่มูลค่าของงานบริการต้องไม่สูงกว่ามูลค่าของ สินค้านั้น

“งานบริการ” หมายความว่า งานจ้างบริการจากบุคคลธรรมดารือนิติบุคคลที่มีอาชีพ ให้บริการ

“งานก่อสร้าง” หมายความว่า การดำเนินการก่อสร้างอาคาร สาธารณูปโภค หรือสิ่งปลูกสร้าง อื่นใด และการซ่อมแซม ต่อเติม ปรับปรุง รื้อถอน หรือการกระทำอื่นที่มีลักษณะเดียวกันต่ออาคาร สาธารณูปโภค หรือสิ่งปลูกสร้าง รวมตลอดทั้งงานบริการที่รวมอยู่ในงานก่อสร้างนั้นด้วย แต่มูลค่าของงาน บริการต้องไม่สูงกว่ามูลค่าของงานก่อสร้างนั้น

“การจ้างที่ปรึกษา” หมายความว่า การจ้างบริการจากบุคคลธรรมดายังไหรอนิติบุคคลเพื่อเป็น ผู้ให้คำปรึกษาหรือแนะนำแก่น่วยงานของรัฐในด้านวิศวกรรม สถาปัตยกรรม ผังเมือง กฎหมาย เศรษฐศาสตร์ การเงิน การคลัง สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สาธารณสุข การออกแบบ ควบคุมงาน การศึกษาวิจัยทั่วไปรวมถึงการศึกษาวิจัยเชิงนโยบาย หรือด้านอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

“การจ้างออกแบบและควบคุมงาน” หมายความว่า การจ้างบริการจากบุคคลธรรมดายังไหรอนิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจบริการด้านออกแบบและควบคุมงานก่อสร้าง

“การบริหารพัสดุ” หมายความว่า การเก็บ เบิกจ่าย ยืม ตรวจสอบ บำรุงรักษา และการ จ้าหน่ายพัสดุ

“ราคากลาง” หมายความว่า ราคามาตรฐานหรือราคาที่ได้มาจากการคำนวณตามหลักเกณฑ์ที่ คณะกรรมการกำหนดราคากลางกำหนด เพื่อใช้เป็นฐานสำหรับเปรียบเทียบราคานั้นที่ผู้เสนอได้ยื่นเสนอ ไว้ซึ่งสามารถจัดซื้อจัดจ้างได้จริง และให้หมายความรวมถึงราคานั้นที่มาจากฐานข้อมูลราคากลางของพัสดุ ที่กรมบัญชีกลางจัดทำ จากการสืบราชการจากห้องตลาด ราคานี้โดยทั่วไปจะคงที่ในระยะเวลา ส่องปีงบประมาณ หรือวิธีอื่นใดตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ

“เงินงบประมาณ” หมายความว่า งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และเงินซึ่งหน่วยงานของรัฐได้รับไว้โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมาย และให้ หมายความรวมถึงเงินกู้และเงินช่วยเหลือ และเงินอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ องค์กรมหาชน องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ หน่วยงานอิสระของรัฐ และหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการ บริหารพัสดุ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการ บริหารพัสดุ

“คณะกรรมการนโยบาย” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการ บริหารพัสดุภาครัฐ

“คณะกรรมการวินิจฉัย” หมายความว่า คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและ การบริหารพัสดุภาครัฐ

“คณะกรรมการกำกับราคากลาง” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับราคากลางและ ขั้นทะเบียนผู้ประกอบการ

“คณะกรรมการความร่วมมือ” หมายความว่า คณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต

“คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และ ข้อร้องเรียน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎหมายรอง เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎหมายนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

**หมวด ๑
บททั่วไป**

มาตรา ๖ เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุโดยใช้เงินงบประมาณ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าต่อการกิจของรัฐ ให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามแนวทางของพระราชบัญญัติ กฎหมาย และระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้

เพื่อให้การดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจเกิดความยึดหยุ่นและมีความคล่องตัว หากรัฐวิสาหกิจได้ประسังจะจัดให้มีระเบียบ หรือข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ขึ้นใช้เอง ก็ให้กระทำได้ โดยต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุตามแนวทางของพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบ หรือข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติตามวรรคสอง ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบาย และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่

- (๑) องค์กรตรวจสอบการใช้งานจารังสีตามรัฐธรรมนูญ
- (๒) การดำเนินการของรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวกับการพาณิชย์โดยตรง ที่มีลักษณะเป็นการผลิตหรือจำหน่าย หรือบริการเพื่อหารายได้
- (๓) การดำเนินการจัดหาอุปกรณ์และการบริการทางทหารโดยวิธีรัฐบาลต่อรัฐบาล
- (๔) การดำเนินการโดยใช้เงินกู้และเงินช่วยเหลือ ที่สัญญาหรือข้อกำหนดในการให้เงินกู้หรือเงินช่วยเหลือกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

กรณีตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีกฎหรือระเบียบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุตามหลักเกณฑ์และแนวทางของพระราชบัญญัตินี้ โดยอย่างน้อยต้องมีหลักการในเรื่องของความคุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และตรวจสอบได้

การยกเว้นไม่ให้นำทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่การดำเนินการได้ให้ตราเป็นพระราชบุษฎีกາตามข้อเสนอของคณะกรรมการนโยบาย

มาตรา ๘ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สาธารณะ และต้องสอดคล้องกับหลักการดังต่อไปนี้

(๑) คุ้มค่า โดยพัสดุที่จัดซื้อจัดจ้างต้องมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ในการใช้งานของหน่วยงานของรัฐมากที่สุด มีราคาที่เหมาะสม และมีแผนการบริหารพัสดุที่เหมาะสมและชัดเจน

(๒) โปร่งใส โดยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุต้องกระทำโดยเปิดเผย เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มีหลักฐานการดำเนินงานชัดเจน และมีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุในทุกขั้นตอน

(๓) มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยต้องมีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุล่วงหน้าเพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และมีการประเมินและเปิดเผยผลลัพธ์ของการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุทุกปี

(๔) ตรวจสอบได้ โดยต้องมีการเก็บข้อมูลการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุอย่างเป็นระบบเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

มาตรา ๙ ในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติต่อผู้ประกอบการทุกรายโดยเท่าเทียมกัน

มาตรา ๑๐ การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะจัดซื้อจัดจ้าง ให้หน่วยงานของรัฐคำนึงถึงคุณภาพ เทคนิค และวัตถุประสงค์ของการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุนั้น

กรณีเป็นพัสดุที่มีคุณลักษณะเฉพาะที่จำเป็นต้องระบุยี่ห้อ หรือแหล่งกำเนิด หรือประเทศผู้ผลิต ให้ระบุหรือเทียบเท่าไว้ด้วย เว้นแต่พัสดุที่จะจัดซื้อจัดจ้างตามวัตถุประสงค์นั้นมียี่ห้อเดียว

มาตรา ๑๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๖๕ หน่วยงานของรัฐต้องเก็บข้อเสนอของผู้ยื่นข้อเสนอทุกรายเป็นความลับ

ห้ามมิให้เปิดเผยข้อเสนอของผู้ยื่นข้อเสนอในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเป็นข้อมูลทางเทคนิคของผู้ยื่นข้อเสนอ ซึ่งอาจก่อให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างผู้ยื่นข้อเสนอด้วยกันต่อผู้ซึ่งมิได้เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างครั้งนั้นหรือต่อผู้ยื่นข้อเสนอรายอื่น เว้นแต่เป็นการเปิดเผยข้อมูลต่อผู้มิอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย หรือการดำเนินการตามกฎหมาย

มาตรา ๑๒ ในแต่ละปี ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี และประกาศเผยแพร่ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางและของหน่วยงานของรัฐตามวิธิกการที่กรมบัญชีกลางกำหนด และให้ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศของหน่วยงานของรัฐนั้น เว้นแต่เป็นการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุตามมาตรา ๕๕ (๑) (ค) (ฉ) และ (๒) (ช) (ง) (ฉ) มาตรา ๖๙ (๓) (ง) และมาตรา ๘๐ (๓) ไม่ต้องดำเนินการตามวรรคหนึ้น

หลักเกณฑ์ วิธิกการ และรายละเอียดการจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างตามวรรคหนึ่ง และการเปลี่ยนแปลงแผน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๑๓ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีการบันทึกรายงานกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบข้อมูลเมื่อมีการร้องขอ

การจัดทำบันทึกรายงานกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการร้องขอเพื่อตรวจสอบบันทึกรายงานตังกล่าว ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๑๔ ใน การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสีย กับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญาในงานนั้น ทั้งนี้ คณะกรรมการนโยบายอาจออกระเบียบ เพื่อกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการ

มาตรา ๑๕ เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปโดยเรียบร้อยและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อ หน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างในขั้นตอนหนึ่งขั้นตอน ได้ผิดพลาดหรือผิดหลงเล็กน้อยและไม่ก่อให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างผู้ยื่นข้อเสนอด้วยกัน กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างนั้นย่อมไม่เสียไป

ในกรณีที่มีปัญหาการปฏิบัติตามวาระคนี้ ให้หน่วยงานของรัฐเสนอเรื่องต่อ คณะกรรมการนโยบายเป็นผู้วินิจฉัยข้อหา ไม่ว่ากระบวนการจัดซื้อจัดจ้างนั้นจะล้มเหลวหรือไม่

หมวด ๒

การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

มาตรา ๑๖ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ หน่วยงานของรัฐอาจจัดให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างในขั้นตอนหนึ่งขั้นตอนได้ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง

ในการดำเนินการตามวาระคนี้ ให้มีการจัดทำข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) ตามโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ซึ่งเป็นการทำข้อตกลงร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการและผู้เข้ายื่นข้อเสนอ โดยทั้งสองฝ่ายต้องตกลงกันว่าจะไม่กระทำการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง และอาจให้มีผู้สังเกตการณ์ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่ จำเป็นต่อโครงการจัดซื้อจัดจ้างนั้นๆ เข้าร่วมสังเกตการณ์ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง โดยผู้สังเกตการณ์ ต้องมีความเป็นกลาง และไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในโครงการจัดซื้อจัดจ้างนั้น แล้วให้รายงานความเห็นพร้อม ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการความร่วมมือทราบด้วย

ผู้สังเกตการณ์ที่ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างตามวาระสอง หากพบว่า มีการทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างในขั้นตอนหนึ่งขั้นตอนใด นอกจากรายงานให้คณะกรรมการ ความร่วมมือทราบแล้ว ให้มีการเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อสาธารณะด้วย

ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการความร่วมมืออาจกำหนดวิธีการอื่นเพื่ออำนวยความ สะดวกให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ และ วิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๓
คณะกรรมการ
ส่วนที่ ๑
คณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

มาตรา ๑๗ ให้มีคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อัยการสูงสุด เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินเจ็ดคนเป็นกรรมการ โดยในจำนวนนี้ ให้แต่งตั้งจากผู้แทนภาคเอกชนที่มาจากองค์กรเศรษฐกิจและสภาคิชาชีพที่มีกฎหมายรองรับอย่างน้อย ห้าคน

ให้อธิบดีกรมบัญชีกลางเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ข้าราชการของกรมบัญชีกลาง ซึ่งอธิบดีกรมบัญชีกลางมอบหมายจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านวิศวกรรม สถาปัตยกรรม การก่อสร้าง การเงินการคลัง การบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบาย และต้องไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในพระองค์การเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพระองค์การเมือง

มาตรา ๑๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีภาระอยู่ในตำแหน่งควรละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๒๐ เมื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งใหม่ ภายในหกสิบวัน ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๒๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
 (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษล่าหัวความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๘
 (๗) รัฐมนตรีให้ออกเพระหย่องความสามารถ บกพร่องหรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง และยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา ๒๒ ให้คณะกรรมการนโยบายมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี
 (๒) เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๓) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการตราพระราชบัญญัติฯ และการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บังคับตามพระราชบัญญัตินี้
 (๕) วางระเบียบ หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
 (๖) กำกับดูแลการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามแนวทางของพระราชบัญญัตินี้

(๗) กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและจรรยาบรรณของเจ้าหน้าที่
 (๘) จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้
 (๑๐) ดำเนินการอื่นที่รัฐมนตรี หรือคณะกรรมการรัฐมนตรีมอบหมาย
 ผลการดำเนินการตาม (๔) (๗) และ (๘) ให้ประกาศในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด
 ระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดตาม (๔) ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๓ การประชุมของคณะกรรมการนโยบาย ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยข้อด้อยของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงข้าง

กรรมการที่มีส่วนได้เสียในเรื่องที่มีการพิจารณา จะเข้าร่วมประชุมหรือออกเสียงลงคะแนน ในเรื่องดังกล่าวมิได้

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการนโยบายมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะกรรมการหนึ่งหรือหลายคณะ เพื่อกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมายก็ได้ และให้นำความในมาตรา ๒๓ มาใช้โดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

มาตรา ๒๖ ให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุณวุฒิ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งปลัดกระทรวงการคลังแต่งตั้งอีกไม่เกินเจ็ดคน เป็นกรรมการ โดยในจำนวนนี้ให้แต่งตั้งจากผู้แทนภาคเอกชนที่มาจากองค์กรเศรษฐกิจและสถาบันวิชาชีพที่มีกฎหมายรองรับอย่างน้อยห้าคน

ให้อธิบดีกรมบัญชีกลางแต่งตั้งข้าราชการของกรมบัญชีกลางคนหนึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการ และอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๒๗ ให้นำความในมาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับ กับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในส่วนที่ ๒ ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๒๘ ให้คณะกรรมการวินิจฉัยมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ต่อคณะกรรมการนโยบาย

(๒) ให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ติดตามและวินิจฉัยปัญหาซื้อขายหรือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้

(๔) อนุมัติยกเว้น หรือผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ และระเบียน หรือข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติที่ออกตามความในมาตรา ๖ วรรคสาม

(๕) เสนอความเห็นต่อปลัดกระทรวงการคลังในการพิจารณาสั่งให้ผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญา เป็นผู้ทิ้งงาน การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษให้เป็นผู้ทิ้งงาน และการเพิกถอนรายชื่อผู้ทิ้งงาน

(๖) เรียกให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลอื่นไดมาชี้แจงหรือให้อธิบาย หรือให้ส่งเอกสาร หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่พิจารณา

(๗) จัดทำรายงานเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐเสนอคณะกรรมการนโยบาย อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๔) ดำเนินการอื่นที่คณะกรรมการนโยบาย รัฐมนตรี หรือคณะกรรมการรัฐมนตรีมอบหมาย
ผลการดำเนินการตาม (๓) (๔) และ (๗) ให้ประกาศในระบบเครือข่ายสารสนเทศของ
กรมบัญชีกลางตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

มาตรา ๒๘ ให้คณะกรรมการวินิจฉัยมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อปฏิบัติการอย่าง
หนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการวินิจฉัยมอบหมาย

มาตรา ๒๙ ให้นำความในมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการวินิจฉัย
และคณะกรรมการโดยอนุโภม

ส่วนที่ ๓

คณะกรรมการกำกับราคากลางและขั้นทะเบียนผู้ประกอบการ

มาตรา ๓๐ ให้มีคณะกรรมการกำกับราคากลางและขั้นทะเบียนผู้ประกอบการตามสาขา
ต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมบัญชีกลาง
ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานการตรวจสอบแผ่นดิน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งปลัดกระทรวงการคลังแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ความ
เชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ ด้านละไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบเอ็ดคน เป็นกรรมการ โดยในจำนวนนี้ให้
แต่งตั้งจากผู้แทนภาคเอกชนซึ่งเกี่ยวข้องกับงานในสาขานั้น ๆ ที่มาจากองค์กรเศรษฐกิจและสถาบันที่มี
กฎหมายรองรับอย่างน้อยห้าคน

ให้อธิบดีกรมบัญชีกลางแต่งตั้งข้าราชการของกรมบัญชีกลางคนหนึ่งเป็นกรรมการและ
เลขานุการ และอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๓๑ ให้นำความในมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับ
กับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในส่วนที่ ๓ ด้วยโดยอนุโภม

มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการกำกับราคากลางมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกำหนดราคากลาง
- (๒) กำกับดูแลการกำหนดราคากลางให้เป็นไปตามแนวทางของพระราชบัญญัตินี้
- (๓) ให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการดำเนินการตาม
หลักเกณฑ์ และวิธีการกำหนดราคากลาง
- (๔) ติดตามและวินิจฉัยปัญหาขอหารือเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และวิธีการกำหนดราคากลาง
- (๕) อนุมัติยกเว้น หรือผ่อนผันกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามรายละเอียดหลักเกณฑ์ และ
วิธีการกำหนดราคากลางตาม (๑)
- (๖) พิจารณาข้อร้องเรียนกรณีที่เห็นว่าหน่วยงานของรัฐมิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
และวิธีการกำหนดราคากลาง

(๗) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนและการเพิกถอนทะเบียน ผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติเข้าร่วมการจัดซื้อจ้างกับหน่วยงานของรัฐ

(๘) จัดทำรายงานเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการกำหนดราคากลางของหน่วยงานของรัฐ และการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติเข้าร่วมการจัดซื้อจ้างกับหน่วยงานของรัฐเสนอคณะกรรมการนโยบาย อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๙) ดำเนินการอื่นที่คณะกรรมการนโยบาย รัฐมนตรี หรือคณะกรรมการอื่นมอบหมาย

ผลการดำเนินการตาม (๑) (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ให้ประกาศในระบบเครือข่าย สารสนเทศของกรมบัญชีกลางตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

มาตรา ๓๓ คณะกรรมการกำหนดราคากลางต้องพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์ และวิธีการกำหนดราคากลาง อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

เมื่อได้ทบทวนหลักเกณฑ์ และวิธีการกำหนดราคากลางตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ประกาศในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางด้วย

มาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางมอบหมาย

มาตรา ๓๕ ให้นำความในมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับกับการประชุมคณะกรรมการกำหนดราคากลางและคณะกรรมการโดยอุปโภค

ส่วนที่ ๔

คณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต

มาตรา ๓๖ ให้มีคณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และให้มีผู้แทนองค์กรเอกชนที่สนับสนุนการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันซึ่งปลัดกระทรวงการคลังแต่งตั้งอีกไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมบัญชีกลางแต่งตั้งข้าราชการของกรมบัญชีกลางคนหนึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการ และอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการความร่วมมือมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดแนวทาง และวิธีการในการดำเนินงานโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริต ในการจัดซื้อจ้างภาครัฐ

(๒) กำหนดครุภัณฑ์และเนื้อหาของข้อตกลงคุณธรรม หรือการดำเนินการในรูปแบบอื่น

(๓) คัดเลือกโครงการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อเข้าร่วมโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

(๔) คัดเลือกผู้สังเกตการณ์ เพื่อเข้าร่วมโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

(๕) จัดทำรายงานผลการประเมินโครงการจัดซื้อจัดจ้างที่เข้าร่วมโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเสนอคณะกรรมการนโยบาย อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ผลการดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ให้ประกาศในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

มาตรา ๓๙ ให้คณะกรรมการความร่วมมือสำานักแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการความร่วมมือมอบหมาย

มาตรา ๔๐ ให้นำความในมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการความร่วมมือและคณะกรรมการโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๕

คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียน

มาตรา ๔๐ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียน ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกรุงศรีภูมิ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งปลัดกระทรวงการคลังแต่งตั้งอีกไม่เกินเจ็ดคนเป็นกรรมการ โดยในจำนวนนี้ให้แต่งตั้งจากผู้แทนภาคเอกชนที่มาจากองค์กรเศรษฐกิจและส่วนราชการที่มีกฎหมายรองรับอย่างน้อยห้าคน

ให้อธิบดีกรมบัญชีกลางแต่งตั้งข้าราชการของกรมบัญชีกลางคนหนึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการ และอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๔๑ ให้นำความในมาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับกับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในส่วนที่ ๕ ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๔๒ ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๑๔

(๒) พิจารณาข้อร้องเรียนกรณีที่เห็นว่าหน่วยงานของรัฐมิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทางของพระราชบัญญัติ กฎหมายที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้

(๓) เรียกให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลอื่นไดมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสาร หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่พิจารณา

(๔) จัดทำรายงานเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการพิจารณาอุทธรณ์และ ข้อร้องเรียนเสนอคณะกรรมการนโยบาย อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๕) ดำเนินการอื่นที่คณะกรรมการนโยบาย รัฐมนตรี หรือคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มอบหมาย

ผลการดำเนินการตาม (๑) (๒) และ (๔) ให้ประกาศในระบบเครือข่ายสารสนเทศของ กรมบัญชีกลางตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

มาตรา ๔๓ ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มอบหมาย

มาตรา ๔๔ ให้นำความในมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการพิจารณา อุทธรณ์และคณะกรรมการโดยอนุโลม

หมวด ๔

องค์กรสนับสนุนดูแลการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

มาตรา ๔๕ ให้กรมบัญชีกลางมีหน้าที่ในการดูแลและพัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างผ่าน ระบบอิเล็กทรอนิกส์ และการประกาศเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้

มาตรา ๔๖ ให้กรมบัญชีกลางจัดทำฐานข้อมูลราคาอ้างอิงของพัสดุ เพื่อให้น่วยงานของรัฐ ใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุนั้น และให้เผยแพร่ฐานข้อมูลดังกล่าวในระบบเครือข่าย สารสนเทศของกรมบัญชีกลาง

การกำหนดราคาอ้างอิงของพัสดุต้องคำนึงถึงราคตลาดของพัสดุนั้น และการกำหนดราคา อ้างอิงของพัสดุอย่างเดียวกันจะไม่ใช้ราคเดียวกันทั่วประเทศก็ได้

กรมบัญชีกลางต้องปรับปรุงฐานข้อมูลตามวรคหนึ่ง อย่างน้อยปีละสองครั้ง

มาตรา ๔๗ ให้กรมบัญชีกลางมีหน้าที่รวบรวม วิเคราะห์ และประเมินผลการปฏิบัติงานตาม พระราชบัญญัตินี้ และจัดทำรายงานเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคพร้อมข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาและ ปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐเสนอคณะกรรมการนโยบายทุกปี

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรคหนึ่ง ให้น่วยงานของรัฐส่งรายงานผลการ ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ต่อกำกับดูแล ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดใน กฎกระทรวง

รายงานตามวรคหนึ่ง เมื่อคณะกรรมการนโยบายให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ประกาศในระบบ เครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง

มาตรา ๔๔ ให้กรมบัญชีกลางมีหน้าที่ในการจัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐตามหลักวิชาชีพ ทั้งนี้ กรมบัญชีกลางจะดำเนินการเองหรือจะดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องก็ได้

เจ้าหน้าที่ผู้ดำรงตำแหน่งที่มารถฐานกำหนดตำแหน่งกำหนดให้มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุในหน่วยงานที่ตนสังกัด ซึ่งผ่านการอบรมหลักสูตรที่กรมบัญชีกลางกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ได้รับค่าตอบแทนตามหลักเกณฑ์ และอัตราที่กระทรวงคลังกำหนด

มาตรา ๔๕ ให้กรมบัญชีกลางกำหนดที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายคณะกรรมการบริหารจัดการ คณะกรรมการกำกับราคากลาง คณะกรรมการความร่วมมือ และคณะกรรมการพิจารณาอุทธธรณ์ รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาหาข้อมูลและกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการดังกล่าว

หมวด ๕ การขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ

มาตรา ๔๐ ผู้ประกอบการก่อสร้างที่จะเข้าร่วมการจัดซื้อจัดจ้างก่อสร้างกับหน่วยงานของรัฐ ต้องเป็นผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมบัญชีกลาง ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียน ผู้ประกอบการก่อสร้างที่คณะกรรมการกำกับราคากลางกำหนด โดยจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการ ก่อสร้างทุกรายมีสิทธิขอขึ้นทะเบียนได้ตลอดเวลา

ในการจัดซื้อจัดจ้างก่อสร้างใดที่กรมบัญชีกลางยังไม่ได้จัดให้มีการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ ก่อสร้าง ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการกำกับราคากลางอาจกำหนดให้มีการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการอื่นสำหรับพัสดุประเภทหนึ่งประเภทใดไว้กับกรมบัญชีกลางด้วยก็ได้ ตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการที่คณะกรรมการกำกับราคากลางกำหนด โดยจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการทุกรายมีสิทธิขอขึ้นทะเบียนได้ตลอดเวลา

มาตรา ๔๒ ให้กรมบัญชีกลางประกาศรายชื่อผู้ประกอบการก่อสร้างและผู้ประกอบการอื่น ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้แล้วในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง และให้ปรับปรุงความถูกต้องของข้อมูลให้เป็นปัจจุบันทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล

ในกรณีที่กรมบัญชีกลางได้ขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการก่อสร้างและผู้ประกอบการอื่นตามวรรคหนึ่งไว้แล้ว หน่วยงานของรัฐไม่ต้องจัดให้มีการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการประเภทนั้นอีก และให้หน่วยงานของรัฐกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วมการจัดซื้อจัดจ้างตามมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ ในประกาศเชิญชวนให้เข้าร่วมการจัดซื้อจัดจ้างด้วย

วิธีการยื่นขอขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการก่อสร้างและผู้ประกอบการอื่น และอัตราค่าธรรมเนียม การขอขึ้นทะเบียน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๖
การจัดซื้อจัดจ้าง

มาตรา ๕๓ บหบัญญติในหมวดนี้ใช้บังคับกับการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ยกเว้นการจ้างที่ปรึกษา และการจ้างออกแบบและควบคุมงาน

มาตรา ๕๔ การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุอาจกระทำได้โดยวิธี ดังต่อไปนี้

(๑) วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป ได้แก่ การที่หน่วยงานของรัฐเชิญชวนผู้ประกอบการทั่วไป ที่มีคุณสมบัติตามเงื่อนไขที่หน่วยงานของรัฐกำหนดให้เข้ายื่นข้อเสนอ

(๒) วิธีคัดเลือก ได้แก่ การที่หน่วยงานของรัฐเชิญชวนเฉพาะผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามรายให้เข้ายื่นข้อเสนอ เว้นแต่ในงานนั้นมีผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดน้อยกว่าสามราย

(๓) วิธีเฉพาะเจาะจง ได้แก่ การที่หน่วยงานของรัฐเชิญชวนผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดรายโดยรายหนึ่งให้เข้ายื่นข้อเสนอ หรือให้เข้ามาเจรจาต่อรองราคากับหน่วยงานของรัฐโดยตรง และให้รวมถึงการที่หน่วยงานของรัฐได้ติดต่อเพื่อจัดซื้อจัดจ้างพัสดุนั้นกับผู้ประกอบการโดยตรงภายใต้เงื่อนไขตามมาตรา ๕๕ (๒) (ข)

มาตรา ๕๕ การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุให้หน่วยงานของรัฐเลือกใช้วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปก่อน เว้นแต่

(๑) กรณีดังต่อไปนี้ ให้ใช้วิธีคัดเลือก

(ก) ใช้วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปแล้ว แต่ไม่มีผู้ยื่นข้อเสนอ หรือข้อเสนอหนึ่งไม่ได้รับการคัดเลือก

(ข) พัสดุที่ต้องการจัดซื้อจ้างมีคุณลักษณะเฉพาะที่นิพิเศษหรือซับซ้อน หรือต้องผลิต ก่อสร้าง หรือให้บริการโดยผู้ประกอบการที่มีผู้ใดโดยเฉพาะ หรือมีความชำนาญเช่นพิเศษ หรือมีทักษะสูง และผู้ประกอบการนั้นมีจำนวนจำกัด

(ค) มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องใช้พัสดุนั้นอันเนื่องมาจากเกิดเหตุการณ์ที่ไม่อาจคาดหมายได้ ซึ่งหากใช้วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปจะทำให้ไม่ทันต่อความต้องการใช้พัสดุ

(ง) เป็นพัสดุที่โดยลักษณะของงานใช้งาน หรือมีข้อจำกัดทางเทคนิคที่จำเป็นต้องระบุยี่ห้อเป็นการเฉพาะ

(จ) เป็นพัสดุที่จำเป็นต้องซื้อด้วยตรงจากต่างประเทศ หรือดำเนินการโดยผ่านองค์กรระหว่างประเทศ

(ฉ) เป็นพัสดุที่ใช้ในราชการลับ หรือเป็นงานที่ต้องปกปิดเป็นความลับของทางราชการ หรือที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศไทย

(ช) เป็นงานจ้างซ่อมพัสดุที่จำเป็นถอดตรวจ ให้ทราบความชำรุดเสียหายเลียก่อน จึงจะประเมินค่าซ่อมได้ เช่น งานจ้างซ่อมเครื่องจักร เครื่องมือกล เครื่องยนต์ เครื่องไฟฟ้า หรือเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

(๒) กรณีดังต่อไปนี้ ให้ใช้วิธีเฉพาะเจาะจง

(ก) ใช้หัววิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปและวิธีคัดเลือก หรือใช้วิธีคัดเลือกแล้ว แต่ไม่มีผู้ยื่นข้อเสนอ หรือข้อเสนอ้นี้ไม่ได้รับการคัดเลือก

(ข) การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่มีการผลิต จำหน่าย หรือให้บริการทั่วไป และมีวงเงินในการจัดซื้อจัดจ้างครั้งหนึ่งไม่เกินวงเงินตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(ค) การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่มีผู้ประกอบการซึ่งมีคุณสมบัติโดยตรงเพียงรายเดียว หรือการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุจากผู้ประกอบการซึ่งเป็นตัวแทนจำหน่ายหรือตัวแทนผู้ให้บริการโดยขอบด้วยกฎหมายเพียงรายเดียวในประเทศไทยและไม่มีพัสดุอันที่จะใช้ทดแทนได้

(ง) มีความจำเป็นต้องใช้พัสดุนั้นโดยฉุกเฉินเนื่องจากอุบัติภัยหรือธรรมชาติพิณติดภัย และการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปหรือวิธีคัดเลือกอาจก่อให้เกิดความล่าช้าและอาจทำให้เกิดความเสียหายร้ายแรง

(จ) พัสดุที่จะจัดซื้อจัดจ้างเป็นพัสดุที่เกี่ยวพันกับพัสดุที่ได้จัดซื้อจ้างไว้ก่อนแล้ว และมีความจำเป็นต้องจัดซื้อจัดจ้างเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์หรือต่อเนื่องในการใช้พัสดุนั้น โดยมูลค่าของพัสดุที่จัดซื้อจัดจ้างเพิ่มเติมจะต้องไม่สูงกว่าพัสดุที่ได้จัดซื้อจัดจ้างไว้ก่อนแล้ว

(ฉ) เป็นพัสดุที่จะขายทอดตลาดโดยหน่วยงานของรัฐ องค์กรระหว่างประเทศ หรือหน่วยงานต่างประเทศ

(ช) เป็นพัสดุที่เป็นที่ดินและสิ่งก่อสร้างซึ่งจำเป็นต้องซื้อเฉพาะแห่ง

(ช) กรณีอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

สำหรับหน่วยงานของรัฐในต่างประเทศหรือมีกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติในต่างประเทศ จะจัดซื้อจัดจ้างโดยใช้วิธีคัดเลือกหรือวิธีเฉพาะเจาะจง โดยไม่ใช้วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปก่อนก็ได้

คณะกรรมการนโยบายอาจออกระเบียบ เพื่อกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการ

มาตรา ๕๖ กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุในหมวดนี้ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๕๗ เพื่อประโยชน์ของภาครัฐโดยรวม หน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่งแห่งใดอาจดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุให้กับหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น ๆ ก็ได้ ตามกรอบข้อตกลงระหว่างหน่วยงานของรัฐผู้จัดซื้อจัดจ้างกับคู่สัญญา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและวัตถุประสงค์ในการใช้งาน เป็นสำคัญ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๕๘ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดของพัสดุที่จะจัดซื้อจัดจ้างและร่างเอกสารเชิญชวน ก่อนดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุด้วยวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป หน่วยงานของรัฐอาจจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดของพัสดุที่จะจัดซื้อจัดจ้างและร่างเอกสารเชิญชวนจากผู้ประกอบการก่อนก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็นร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดของพัสดุที่จะจัดซื้อจัด้างและร่างเอกสารเชิญชวนเพื่อนำไปใช้เป็นเอกสารเชิญชวน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๕๙ ก่อนดำเนินการจัดจ้างงานก่อสร้าง หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีแบบรูประยการงานก่อสร้างซึ่งหน่วยงานของรัฐจะดำเนินการจัดทำเอง หรือดำเนินการจัดจ้างตามพระราชบัญญัตินี้ ในหมวด ๔ ได้

ในการนี้จำเป็นต้องมีการจ้างแบบเหมาร่วม (Lump Sum Turnkey) หลักเกณฑ์ และวิธีการจ้างแบบเหมาร่วม ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๖๐ ในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุแต่ละครั้ง ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างนั้น ซึ่งจะกระทำการโดยคณะกรรมการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างหรือเจ้าหน้าที่คนใด คนหนึ่งก็ได้

องค์ประกอบ องค์ประชุม และหน้าที่ของผู้รับผิดชอบการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

ค่าตอบแทนผู้รับผิดชอบการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามวาระคนึง ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๖๑ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำประกาศและเอกสารเชิญชวนให้ทราบเป็นการทั่วไปว่า หน่วยงานของรัฐจะดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุใด วัน เวลา สถานที่ยื่นข้อเสนอ และเงื่อนไขอื่น ๆ

ประกาศและเอกสารเชิญชวนตามวาระคนึง ให้ประกาศเผยแพร่ในระบบเครือข่ายสารสนเทศ ของกรมบัญชีกลางและของหน่วยงานของรัฐตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด และให้ปิดประกาศโดย เปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศของหน่วยงานของรัฐนั้น ในการนี้หน่วยงานของรัฐจะเผยแพร่ประกาศและ เอกสารเชิญชวนดังกล่าว โดยวิธีการอื่นด้วยก็ได้ พร้อมทั้งให้ส่งประกาศและเอกสารเชิญชวนให้สำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดินหรือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค แล้วแต่กรณี ทราบด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และรายละเอียดการจัดทำประกาศและเอกสารเชิญชวน รวมถึงระยะเวลา การประกาศเชิญชวน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๖๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๖๑ ให้หน่วยงานของรัฐประกาศรายละเอียดข้อมูลราคา กลางและการคำนวณราคากลางในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางตามวิธีการที่ กรมบัญชีกลางกำหนด และในประกาศและเอกสารเชิญชวนให้เข้าร่วมการจัดซื้อจัดจ้างด้วย

มาตรา ๖๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ ผู้ที่จะเข้ายื่นข้อเสนอในการจัดซื้อ จัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ อย่างน้อยต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีความสามารถตามกฎหมาย
- (๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๓) ไม่อยู่ระหว่างเลิกกิจการ

(๔) ไม่เป็นบุคคลซึ่งอยู่ระหว่างถูกจะนับการยื่นข้อเสนอหรือทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ
ตามมาตรา ๑๐๑

(๕) ไม่เป็นบุคคลซึ่งถูกแจ้งเรียนชื่อให้เป็นผู้ที่งานของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๐๕
ให้หน่วยงานของรัฐกำหนดเป็นเงื่อนไขในประกาศและเอกสารเชิญชวนว่า ผู้ที่จะเข้ายื่น
ข้อเสนอต้องแสดงหลักฐานถึงขีดความสามารถและความพร้อมที่ตนมีอยู่ในวันยื่นข้อเสนอด้วย

มาตรา ๖๔ ในการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการโดยพิจารณาถึง
ประโยชน์สาธารณะและวัตถุประสงค์ของการใช้งานเป็นสำคัญ โดยให้คำนึงถึงเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้นทุนของพัสดุนั้นตลอดอายุการใช้งาน

(๒) มาตรฐานของสินค้าหรือบริการ

(๓) บริการหลังการขาย

(๔) พัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน

(๕) การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการ

(๖) ราคา

(๗) เกณฑ์อื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

พัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุนตาม (๔) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอตามวรรคหนึ่ง หน่วยงานของรัฐอาจเลือกใช้เกณฑ์ใดเกณฑ์
หนึ่งหรือหลายเกณฑ์ก็ได้ ประกอบกับเกณฑ์ราคา และต้องกำหนดน้ำหนักของแต่ละเกณฑ์ให้ชัดเจนด้วย
แต่หากหน่วยงานของรัฐไม่อาจเลือกใช้เกณฑ์อื่นประกอบและจำเป็นต้องใช้เกณฑ์เดียวในการพิจารณา
คัดเลือก ให้ใช้เกณฑ์ราคา

เมื่อพิจารณาข้อเสนอประกอบกับเกณฑ์ที่หน่วยงานของรัฐใช้ในการพิจารณาแล้ว
การพิจารณาเลือกข้อเสนอให้จัดเรียงลำดับตามคะแนน ข้อเสนอใดที่มีคะแนนสูงสุดให้หน่วยงานของรัฐ
เลือกข้อเสนอของผู้ยื่นข้อเสนอรายนั้น

ให้หน่วยงานของรัฐประกาศเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาคัดเลือกและน้ำหนักของแต่ละเกณฑ์
ไว้ในประกาศและเอกสารเชิญชวนให้เข้าร่วมการจัดซื้อจัดจ้างด้วย

มาตรา ๖๕ ให้หน่วยงานของรัฐประกาศผลผู้ชนะการจัดซื้อจ้างและเหตุผลสนับสนุน
ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางและของหน่วยงานของรัฐตามวิธีการที่กรมบัญชีกลาง
กำหนด และให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยแพร่ สถานที่ปิดประกาศของหน่วยงานของรัฐนั้น

มาตรา ๖๖ หน่วยงานของรัฐอาจประกาศยกเลิกการจัดซื้อจ้างที่ได้ดำเนินการไปแล้วได้
ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) หน่วยงานของรัฐนั้นไม่ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณที่จะใช้ในการจัดซื้อจ้าง หรือ
เงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอที่จะดำเนินการจัดซื้อจ้างนั้นต่อไป

(๒) มีการกระทำที่เข้าลักษณะเป็นการสมยอมกันในการเสนอราคา ตามระเบียบที่
คณะกรรมการนโยบายกำหนด

(๓) การดำเนินการตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างต่อไปอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ หรือกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ

(๔) กรณีอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อมีการยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้าง ให้หน่วยงานของรัฐแจ้งให้ผู้ประกอบการซึ่งมารับหรือซื้อเอกสารเชิญชวนทุกรายเพื่อทราบถึงเหตุผลที่ต้องยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้างครั้งนั้น

ประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางและของหน่วยงานของรัฐตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด และให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยแพร่สถานที่ปิดประกาศของหน่วยงานของรัฐนั้น ในการนี้หน่วยงานของรัฐจะเผยแพร่ประกาศดังกล่าว โดยวิธีการอื่นด้วยก็ได้

มาตรา ๖๗ รายละเอียดกระบวนการและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่ไม่ได้บัญญัตไว้ในหมวดนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

หมวด ๗ การจ้างที่ปรึกษา

มาตรา ๖๘ การจ้างที่ปรึกษาอาจกระทำได้โดยวิธี ดังต่อไปนี้

(๑) วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป ได้แก่ การที่หน่วยงานของรัฐเชิญชวนที่ปรึกษาทั่วไปที่มีคุณสมบัติตามเงื่อนไขที่หน่วยงานของรัฐกำหนดให้เข้ายื่นข้อเสนอ

(๒) วิธีคัดเลือก ได้แก่ การที่หน่วยงานของรัฐเชิญชวนเฉพาะที่ปรึกษาที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามรายให้เข้ายื่นข้อเสนอ เว้นแต่ในงานนั้นมีที่ปรึกษาที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดน้อยกว่าสามราย

(๓) วิธีเฉพาะเจาะจง ได้แก่ การที่หน่วยงานของรัฐเชิญชวนที่ปรึกษาที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดรายได้รายหนึ่งให้เข้ายื่นข้อเสนอ หรือให้เข้ามาเจรจาต่อรองราคากับหน่วยงานของรัฐโดยตรง

มาตรา ๖๙ การจ้างที่ปรึกษาให้หน่วยงานของรัฐเลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่ง ตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) การจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป ให้ใช้กับงานที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน และมีที่ปรึกษาซึ่งสามารถทำงานนั้นได้เป็นการทั่วไป

(๒) การจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือก ให้กระทำการได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(ก) ใช้วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปแล้ว แต่ไม่มีผู้ยื่นข้อเสนอ หรือข้อเสนอที่ไม่ได้รับการคัดเลือก

(ช) เป็นงานที่มีความยุ่งยากซับซ้อน หรืองานที่มีลักษณะพิเศษ ซึ่งมีที่ปรึกษาในงานที่จะจ้างนั้นจำนวนจำกัด

(๓) การจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ให้กระทำการได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(ก) ใช้วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปและวิธีคัดเลือก หรือใช้วิธีคัดเลือกแล้ว แต่ไม่มีผู้ยื่นข้อเสนอ หรือข้อเสนอที่ไม่ได้รับการคัดเลือก

- (ข) การจ้างที่มีวงเงินค่าจ้างครั้งหนึ่งไม่เกินวงเงินตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
 (ค) เป็นงานที่จำเป็นต้องให้ที่ปรึกษารายเดิมทำต่อจากงานที่ได้ทำไว้แล้วเนื่องจาก

เหตุผลทางเทคนิค

(ง) เป็นงานที่มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ หากล่าช้าจะเสียหายแก่ราชการหรือความมั่นคงของชาติ

- (จ) งานอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

คณะกรรมการนโยบายอาจออกระเบียน เพื่อกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการ

มาตรา ๗๐ กระบวนการจ้างที่ปรึกษาในหมวดนี้ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๗๑ ที่ปรึกษาที่จะเข้าร่วมการเสนองานกับหน่วยงานของรัฐ ต้องเป็นที่ปรึกษาที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษา กระทรวงการคลัง เน้นแต่จะมีหนังสือรับรองว่าไม่มีที่ปรึกษาเป็นผู้ให้บริการในงานที่จ้างนั้น หรือเป็นการจ้างที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐในต่างประเทศ

วิธีการยื่นขอขึ้นทะเบียนที่ปรึกษา และอัตราค่าธรรมเนียมการขอขึ้นทะเบียน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการนโยบายอาจกำหนดหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนที่ปรึกษา ไว้เป็นอย่างอื่นก็ได้

มาตรา ๗๒ ในการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาแต่ละครั้ง ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษา เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการจ้างที่ปรึกษานั้น

องค์ประกอบ องค์ประชุม และหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

ค่าตอบแทนคณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๗๓ ในการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการโดยพิจารณาถึงความคุ้มค่าและวัตถุประสงค์ของการจ้างที่ปรึกษาเป็นสำคัญ โดยให้คำนึงถึงเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) ประสบการณ์ของที่ปรึกษา
- (๒) วิธีการบริหารและวิธีการปฏิบัติงาน
- (๓) จำนวนบุคลากร
- (๔) ประเภทของที่ปรึกษาที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน
- (๕) ข้อเสนอทางด้านการเงิน
- (๖) เกณฑ์อื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

ประเภทของที่ปรึกษาที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุนตาม (๔) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๗๓ ในการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ ให้เป็นไปตามเกณฑ์ในการพิจารณาและการให้น้ำหนัก ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีการจ้างที่ปรึกษาเพื่อดำเนินงานประจำหรืองานที่มีมาตรฐานเชิงคุณภาพตามหลักวิชาชีพอยู่แล้ว ให้น้ำยงานของรัฐคัดเลือกผู้ยื่นข้อเสนอที่ผ่านเกณฑ์ด้านคุณภาพซึ่งเสนอราคาต่ำสุด

(๒) กรณีการจ้างที่ปรึกษาที่ไม่ซับซ้อน หรือเป็นไปตามมาตรฐานของหน่วยงานของรัฐ ให้น้ำยงานของรัฐคัดเลือกผู้ยื่นข้อเสนอที่ผ่านเกณฑ์ด้านคุณภาพและได้คะแนนรวมด้านคุณภาพและด้านราคามากที่สุด

(๓) กรณีการจ้างที่ปรึกษาที่มีความซับซ้อน ให้น้ำยงานของรัฐคัดเลือกผู้ยื่นข้อเสนอที่ได้คะแนนด้านคุณภาพมากที่สุด

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการนโยบายอาจออกระเบียบ เพื่อกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๗๕ การจัดทำประกาศเชิญชวนที่ปรึกษาให้เข้าร่วมการยื่นข้อเสนอ และการประกาศผลผู้ชนะการจ้างที่ปรึกษา ให้นำความในมาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๗๖ รายละเอียดกระบวนการและขั้นตอนการจ้างที่ปรึกษาที่ไม่ได้บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

หมวด ๔

การจ้างออกแบบและควบคุมงาน

มาตรา ๗๗ การจ้างออกแบบและควบคุมงานอาจกระทำได้โดยวิธี ดังต่อไปนี้

- (๑) วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป
- (๒) วิธีคัดเลือก
- (๓) วิธีเฉพาะเจาะจง
- (๔) วิธีประกวดแบบ

มาตรา ๗๘ วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป ให้ใช้กับงานจ้างที่มีลักษณะไม่ซับซ้อน และมีวงเงินงบประมาณค่าก่อสร้างตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๙ วิธีคัดเลือก เป็นงานจ้างที่หน่วยงานของรัฐเชิญชวนผู้ให้บริการที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไม่น้อยกว่าสามรายให้เข้ายื่นข้อเสนอ โดยคำนึงถึงฐานะทางนิติบุคคล คุณวุฒิ และประวัติการทำงาน จำนวนสถาปนิกและหรือวิศวกรที่ประจำและไม่ประจำ หลักฐานแสดงผลงานที่ได้เคยปฏิบัติ

มาแล้ว ตลอดจนแนวทางปฏิบัติในการให้บริการ เว้นแต่ในงานนั้นมีผู้ให้บริการที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดน้อยกว่าสามราย ทั้งนี้ ให้กระทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ใช้กันงานจ้างที่มีวงเงินงบประมาณค่าก่อสร้างตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๒) เป็นงานจ้างที่มีลักษณะซับซ้อนปานกลาง
- (๓) เป็นงานเกี่ยวกับการออกแบบหรือความคิด เช่น รูปแบบลิ่งก่อสร้าง ซึ่งหน่วยงานของรัฐไม่มีข้อมูลเพียงพอที่จะกำหนดรายละเอียดเบื้องต้นได้

มาตรา ๔๐ วิธีเฉพาะเจาะจง เป็นงานจ้างที่หน่วยงานของรัฐเลือกจ้างผู้ให้บริการรายใดรายหนึ่งซึ่งเคยทราบหรือเคยเห็นความสามารถแล้วและเป็นผู้ให้บริการที่มีหลักฐานดีตามที่คณะกรรมการดำเนินการจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงได้พิจารณาเสนอแนะ ทั้งนี้ ให้กระทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ใช้กันงานจ้างที่มีวงเงินงบประมาณค่าก่อสร้างตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๒) เป็นงานจ้างที่มีลักษณะซับซ้อนมาก
- (๓) เป็นงานที่มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ หากล่าช้าจะเสียหาย แก่ราชการหรือความมั่นคงของชาติ
- (๔) งานอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๑ วิธีประกวดแบบ เป็นงานจ้างที่หน่วยงานของรัฐเชิญชวนผู้ให้บริการที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดให้เข้ายื่นข้อเสนอ เพื่อออกแบบงานก่อสร้างที่มีลักษณะพิเศษ เป็นที่เชิดชูคุณค่าทางด้านศิลปกรรมหรือสถาปัตยกรรมของชาติ หรืองานอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๒ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการจ้างออกแบบและควบคุมงานตามมาตรา ๗๘ มาตรา ๗๙ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ คณะกรรมการนโยบายอาจอกรับเบี้ยน เพื่อกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๔๓ กระบวนการจ้างออกแบบและควบคุมงานในหมวดนี้ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๔๔ ในการจ้างผู้ให้บริการออกแบบและควบคุมงาน ผู้ให้บริการต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรม แล้วแต่กรณี

ผู้ให้บริการตามวรรคหนึ่งที่เป็นนิติบุคคล ต้องเป็นผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพนั้นๆ ด้วย

มาตรา ๔๕ ผู้ให้บริการออกแบบและควบคุมงานที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐต้องไม่มีส่วนได้เสียกับผู้ประกอบการก่อสร้างในงานนั้น

มาตรา ๔๖ ในการดำเนินการจ้างออกแบบและควบคุมงานแต่ละครั้ง ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจ้างโดยวิธีประกวดเชิงแข่งขันที่ว่าไป คณะกรรมการดำเนินการจ้างโดยวิธีคัดเลือก คณะกรรมการดำเนินการจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง และคณะกรรมการดำเนินการจ้างโดยวิธีประกวดแบบ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการจ้างออกแบบและควบคุมงานนั้น

องค์ประกอบ องค์ประชุม และหน้าที่ของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบ ที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

ค่าตอบแทนคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๔๗ ในการพิจารณาคัดเลือกผู้ให้บริการออกแบบและควบคุมงาน ให้หน่วยงานของ รัฐพิจารณาคัดเลือกผู้ให้บริการที่มีแนวคิดของงานจ้างที่ได้คัดเลือกในด้านคุณภาพมากที่สุด

อัตราค่าจ้างออกแบบและควบคุมงาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๘ การจัดทำประกาศเชิญชวนผู้ให้บริการออกแบบและควบคุมงานให้เข้าร่วมการ ยื่นข้อเสนอ และประกาศผลผู้ชนะการจ้างออกแบบและควบคุมงาน ให้นำความในมาตรา ๖๑ และ มาตรา ๖๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๙ รายละเอียดกระบวนการและขั้นตอนการจ้างออกแบบและควบคุมงาน ที่ไม่ได้บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

หมวด ๙ การทำสัญญา

มาตรา ๕๐ หน่วยงานของรัฐต้องทำสัญญาตามแบบและเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบาย กำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานอัยการสูงสุด

การทำสัญญารายได้จำเป็นต้องมีข้อความหรือรายการแตกต่างไปจากตัวอย่างสัญญาที่ คณะกรรมการนโยบายกำหนด โดยมีสาระสำคัญตามที่กำหนดไว้ในตัวอย่างสัญญาและไม่ทำให้หน่วยงาน ของรัฐเสียเปรียบ ก็ให้กระทำการได้ เว้นแต่เห็นว่าจะมีปัญหาในทางเสียเปรียบหรือไม่รัดกุมพอ ก็ให้ส่งร่าง สัญญานั้นไปให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณา ก่อน

ในกรณีที่ไม่อาจทำสัญญาตามตัวอย่างที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดได้ และจำเป็นต้องร่าง สัญญาขึ้นใหม่ ให้ส่งร่างสัญญานั้นไปให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณา ก่อน เว้นแต่การทำสัญญาตามแบบ ที่เคยผ่านการพิจารณาของสำนักงานอัยการสูงสุดมาแล้ว ก็ให้กระทำการได้

ในกรณีจำเป็นต้องทำสัญญาเป็นภาษาต่างประเทศ ให้ทำเป็นภาษาอังกฤษ แต่ต้องมีคำแปล ตัวสัญญาและเอกสารแนบท้ายสัญญาเฉพาะที่สำคัญเป็นภาษาไทยไว้ด้วย เว้นแต่การทำสัญญาตามตัวอย่าง สัญญาที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด ไม่ต้องแปลเป็นภาษาไทย

การทำสัญญาของหน่วยงานของรัฐในต่างประเทศ จะทำสัญญาร่วมกันหรือภาษาของประเทศที่หน่วยงานนั้นตั้งอยู่ โดยผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญหรือผู้รู้กฎหมายของหน่วยงานของรัฐนั้นๆ ก็ได้

มาตรา ๔๑ หน่วยงานของรัฐอาจจัดทำข้อตกลงเป็นหนังสือโดยไม่ทำเป็นสัญญาได้ เฉพาะกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงตามมาตรา ๕๙ (๒) (ข) (๑) (๙) หรือการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีเฉพาะเจาะจงตามมาตรา ๖๗ (๓) (ข)

(๒) การจัดซื้อจัดจ้างจากหน่วยงานของรัฐ

(๓) กรณีที่คู่สัญญาสามารถส่งมอบพัสดุได้ครบถ้วนภายในห้าวันทำการนับตั้งแต่วันถัดจากวันทำข้อตกลงเป็นหนังสือ

(๔) การเช่า ซึ่งผู้เช่าไม่ต้องเสียเงินอื่นใดนอกจากค่าเช่า

(๕) กรณีอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินไม่เกินตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จะไม่ทำข้อตกลงเป็นหนังสือไว้ต่อ กัน ก็ได้

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลง ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาอนุมัติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ หากการแก้ไขนั้นไม่ทำให้หน่วยงานของรัฐเสียประโยชน์ หรือเป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐหรือประโยชน์สาธารณะ แต่ต้องอยู่ภายใต้วัตถุประสงค์เดิม และถ้ามีการเพิ่มงบเงินจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาหรือข้อตกลงตามวรรคหนึ่ง หากมีความจำเป็นต้องเพิ่มหรือลดวงเงิน หรือเพิ่มหรือลดระยะเวลาส่งมอบหรือระยะเวลาในการทำงาน ให้ตกลงพร้อมกันไป

เพื่อประโยชน์ในการป้องกันการแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงโดยไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์เดิม คณะกรรมการนโยบายอาจออกระเบียบ เพื่อกำหนดรายละเอียดและเงื่อนไขเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๔๓ ให้หน่วยงานของรัฐประกาศเผยแพร่สารสำคัญของสัญญาหรือข้อตกลงที่ได้ลงนามแล้ว รวมถึงการแก้ไขเปลี่ยนสัญญาหรือข้อตกลงในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง และของหน่วยงานของรัฐตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

มาตรา ๔๔ ให้หน่วยงานของรัฐส่งสำเนาสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือสำนักงานการตรวจสอบแผ่นดินภูมิภาค แล้วแต่กรณี และกรมสรรพากร ภายในสามสิบวันนับแต่วันทำสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือ ทั้งนี้ ภายในวงเงินที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๕ รายละเอียดกระบวนการและขั้นตอนการทำสัญญาที่ไม่ได้บัญญัตไว้ในหมวดนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

หมวด ๑๐
การบริหารสัญญาและการตรวจรับพัสดุ

มาตรา ๙๖ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีผู้รับผิดชอบการบริหารสัญญาและการตรวจรับพัสดุ ซึ่งแต่งตั้งโดยผู้มีอำนาจเพื่อทำการบริหารสัญญาและตรวจรับพัสดุให้เป็นไปตามสัญญาหรือข้อตกลงนั้น ซึ่งจะกระทำโดยคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือเจ้าหน้าที่คนใดคนหนึ่งก็ได้

องค์ประกอบ องค์ประชุม และหน้าที่ของผู้รับผิดชอบการบริหารสัญญาและการตรวจรับพัสดุ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

ค่าตอบแทนผู้รับผิดชอบการบริหารสัญญาและการตรวจรับพัสดุตามวาระนั้น ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๙๗ การจ้างก่อสร้างที่มีขั้นตอนการดำเนินการเป็นระยะ ๆ อันจำเป็นต้องมีการควบคุมงานอย่างใกล้ชิด หรือมีเงื่อนไขการจ่ายเงินเป็นวงวดตามความก้าวหน้าของงาน ให้มีผู้ควบคุมงาน ซึ่งแต่งตั้งโดยผู้มีอำนาจเพื่อรับผิดชอบในการควบคุมงานก่อสร้างนั้น

การแต่งตั้งผู้ควบคุมงาน คุณสมบัติ และหน้าที่ของผู้ควบคุมงาน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

ค่าตอบแทนผู้ควบคุมงานตามวาระนั้น ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๙๘ การงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาได้ตามจำนวนวันที่มีเหตุเกิดขึ้นจริง เฉพาะกรณี สั่งต่อไปนี้

(๑) เหตุเกิดจากความผิด หรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ

(๒) เหตุสุดวิสัย

(๓) เหตุเกิดจากพฤติกรรมอันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดตามกฎหมาย

หลักเกณฑ์ และวิธีการของดูแลลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๙๙ ในกรณีที่มีเหตุบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงตามกฎหมาย หรือมีเหตุอันเชื่อได้ว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างไม่สามารถส่งมอบงานหรือทำงานให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือเหตุอื่นตามที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือข้อตกลง ให้อยู่ดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงกับคู่สัญญา

การตกลงกับคู่สัญญาที่จะบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาได้เฉพาะกรณีที่เป็นประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐโดยตรงหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือเพื่อแก้ไขข้อเสียเบรี่ยงของหน่วยงานของรัฐในการที่จะปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงนั้นต่อไป

มาตรา ๑๐๐ รายละเอียดกระบวนการและขั้นตอนการบริหารสัญญาและการตรวจรับพัสดุ ที่ไม่ได้บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

หมวด ๑๑
การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการ

มาตรา ๑๐๑ เพื่อประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐ ในการพิจารณาคัดเลือกผู้ยื่นข้อเสนอที่จะเข้ามาเป็นคู่สัญญา กับหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ของผู้ประกอบการที่เข้าร่วมกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง กับหน่วยงานของรัฐ

การประเมินผลการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาถึงความสามารถในการปฏิบัติงาน ตามสัญญาของคู่สัญญา เป็นสำคัญ

ผู้ประกอบการรายใดที่มีผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด จะถูกระงับการยื่นข้อเสนอ หรือทำสัญญา กับหน่วยงานของรัฐ ไว้ชั่วคราว จนกว่าจะมีผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๑๐๒ ผลการประเมินการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการตามมาตรา ๑๐๑ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาคัดเลือกคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอ กับหน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๑๐๓ ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการนโยบายอาจกำหนดวิธีการอื่นในการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๑๒
การทิ้งงาน

มาตรา ๑๐๔ ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญาของหน่วยงานของรัฐกระทำการดังต่อไปนี้ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ถือว่าผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญานั้นกระทำการอันมีลักษณะเป็นการทิ้งงาน

(๑) เป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกแล้วไม่อนุญาตให้เข้าร่วมการประมูลโดยไม่ระบุผลประโยชน์ทางการค้าในเวลาที่กำหนด

(๒) คู่สัญญาของหน่วยงานของรัฐหรือผู้รับจ้างช่วงที่หน่วยงานของรัฐอนุญาตให้รับช่วงงานได้ ไม่ปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนึ่งเดียว

(๓) เมื่อปรากฏว่าผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญาของหน่วยงานของรัฐกระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาก่อตัว เช่น เป็นธรรม เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน หรือกระทำการโดยไม่สุจริต

(๔) เมื่อปรากฏว่าผลการปฏิบัติตามสัญญาของที่ปรึกษานี้ข้อบกพร่อง ผิดพลาด หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐอย่างร้ายแรง

(๕) กรณีอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ปลดกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการวินิจฉัยเป็นผู้มีอำนาจสั่งให้ผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญาเป็นผู้ทิ้งงาน และให้แจ้งเวียนรายชื่อผู้ทิ้งงานให้หน่วยงานของรัฐทราบด้วย

หลักเกณฑ์ และวิธีการพิจารณาสั่งให้ผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญาเป็นผู้ทิ้งงาน และการแจ้งเวียนรายชื่อผู้ทิ้งงาน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๑๐๕ ผู้ที่ถูกสั่งให้เป็นผู้ทิ้งงานตามมาตรา ๑๐๔ อาจได้รับการเพิกถอนการเป็นผู้ทิ้งงานได้ ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

- (๑) ถูกแจ้งเวียนรายชื่อให้เป็นผู้ทิ้งงานมาแล้วภายในระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๒) ในระหว่างที่ถูกแจ้งเวียนรายชื่อให้เป็นผู้ทิ้งงาน ไม่ได้เข้ายื่นข้อเสนอหรือทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ

(๓) กรณีอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

หลักเกณฑ์ และวิธีการขอเพิกถอนการเป็นผู้ทิ้งงาน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๑๐๖ เมื่อได้มีการแจ้งเวียนรายชื่อผู้ทิ้งงานตามมาตรา ๑๐๔ แล้ว ห้ามหน่วยงานของรัฐก่อนดิสัมพันธ์กับผู้ทิ้งงาน เว้นแต่จะได้มีการเพิกถอนการเป็นผู้ทิ้งงานตามมาตรา ๑๐๕ แล้ว

หมวด ๑๓

การบริหารพัสดุ

มาตรา ๑๐๗ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการควบคุมและดูแลพัสดุที่อยู่ในความครอบครองให้เหมาะสม คุ้มค่า และเกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานของรัฐมากที่สุด

มาตรา ๑๐๘ การดำเนินการตามมาตรา ๑๐๗ ซึ่งรวมตลอดถึงการเก็บ เบิกจ่าย ยืม ตรวจสอบ บำรุงรักษา และการจ้างหน่วยพัสดุ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

หมวด ๑๔

การร้องเรียนและการอุทธรณ์

มาตรา ๑๐๙ ผู้ประกอบการที่ได้เข้าร่วมกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุกับหน่วยงานของรัฐ มีสิทธิร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ในกรณีที่เห็นว่าหน่วยงานของรัฐมิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑๐ การร้องเรียนต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ร้องเรียน ในกรณีผู้ร้องเรียน เป็นนิติบุคคล ต้องลงลายมือชื่อของกรรมการซึ่งเป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลและประทับตราของนิติบุคคล

ในหนังสือร้องเรียนตามวาระคนี้ ต้องใช้ถ้อยคำสุภาพ และระบุข้อเท็จจริงและเหตุผลอันเป็นเหตุแห่งการร้องเรียนให้ชัดเจน พร้อมแนบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปด้วย

ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์อาจกำหนดวิธีการร้องเรียนเป็นอย่างอื่น ด้วยก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑๑ ให้ผู้มีลิขิตร้องเรียนยื่นคำร้องเรียนต่อหน่วยงานของรัฐนั้นภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการร้องเรียน

มาตรา ๑๑๒ การร้องเรียนตามมาตรา ๑๐๙ ไม่เป็นการระงับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่อยู่ระหว่างดำเนินการ เว้นแต่ผู้มีอำนาจจะเห็นสมควรให้ระงับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างดังกล่าว

มาตรา ๑๑๓ ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาและวินิจฉัยข้อร้องเรียน ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเอกสารหลักฐานครบถ้วน

ผลการวินิจฉัยข้อร้องเรียนตามวาระคนี้ ให้ประกาศเผยแพร่ในระบบเครือข่ายสารสนเทศ ของหน่วยงานของรัฐ และให้ส่งไปประกาศในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางด้วย

มาตรา ๑๑๔ หากผู้ร้องเรียนไม่พอใจผลการวินิจฉัยของหน่วยงานของรัฐมีลิขิตรณ์ คำวินิจฉัยนั้นต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยดังกล่าว

ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์พิจารณาอุทธรณ์ ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเอกสารหลักฐานครบถ้วน

การวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

หมวด ๑๕ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๑๕ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้โดย มิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยทุจริต ต้องระวางโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับการกระทำความผิดนั้น

ถ้าการกระทำความผิดตามวาระคนี้ เกิดจากการลั่งการหรือไม่ลั่งการของผู้มีอำนาจหน้าที่ รับผิดชอบในการดำเนินการในเรื่องนั้น ผู้มีอำนาจหน้าที่นั้นต้องรับโทษเป็นสองเท่าของความผิดที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำความผิดตามวาระคนี้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๖ รายชื่อผู้ทั้งงานที่มีอยู่ก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นรายชื่อผู้ทั้งงานตามพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาผู้ที่สมควรถูกสั่งให้เป็นทั้งงานซึ่งเหตุแห่งการกระทำอันมีลักษณะเป็นผู้ทั้งงานเกิดขึ้นก่อนที่พระราชบัญญัตินี้จะมีผลบังคับใช้ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๗ การดำเนินการจัดซื้อจ้างหรือการบริหารพัสดุที่ได้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๙๙ หรือระเบียบ หรือข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติของหน่วยงานอื่นของรัฐ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและการตรวจสอบและจ่ายเงินยังไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการตามระเบียบ หรือข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติตั้งกล่าวต่อไป

มาตรา ๑๘ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการกำกับราคากลางกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกำหนดราคากลาง การขึ้นทะเบียนและเพิกถอนทะเบียนผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติเข้าร่วมการจัดซื้อจัดจ้างกับหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๓๒ (๑) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างระยะเวลาตามวรคหนึ่ง ให้หลักเกณฑ์และรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่คณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างซึ่งคณะกรรมการกำหนดไว้แล้วยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป และให้คณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างซึ่งคณะกรรมการกำหนดไว้แล้วตั้งแต่ตั้ง ยังคงมีอำนาจหน้าที่ตามที่มีอยู่เดิมจนกว่าคณะกรรมการกำกับราคากลางจะได้กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกำหนดราคากลาง เพื่อใช้บังคับตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๙ ในวาระเริ่มแรก ให้กรมบัญชีกลางจัดให้มีการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการก่อสร้างที่มีคุณสมบัติเข้าร่วมการจัดซื้อจ้างงานก่อสร้างกับหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

ในระหว่างที่การขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการก่อสร้างที่มีคุณสมบัติเข้าร่วมการจัดซื้อจ้างงานก่อสร้างกับหน่วยงานของรัฐตามวรคหนึ่งยังไม่แล้วเสร็จ ให้หน่วยงานของรัฐได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ แต่หากหน่วยงานของรัฐได้มีการจัดทำบัญชีผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นไว้แล้ว ให้หน่วยงานของรัฐนั้นใช้บัญชีผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นที่หน่วยงานของรัฐได้คัดเลือกไว้แล้วต่อไปจนกว่าจะมีการประกาศรายชื่อผู้ประกอบการก่อสร้างที่มีคุณสมบัติเข้าร่วมการจัดซื้อจ้างงานก่อสร้างกับหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการความร่วมมือกำหนดแนวทาง และวิธีการในการดำเนินงานโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจ้างภาครัฐตามมาตรา ๓๗ (๑) ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

ในระหว่างการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้นำแนวทางการดำเนินงานโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจ้างภาครัฐที่คณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริตซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีแต่งตั้ง กำหนดไว้แล้วยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป และให้คณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริตซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีแต่งตั้ง ยังคงมีอำนาจหน้าที่ตามที่มีอยู่เดิมจนกว่าคณะกรรมการความร่วมมือตามพระราชบัญญัตินี้ จะได้ออกแนวทาง และวิธีการในการดำเนินงานโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจ้างภาครัฐ เพื่อใช้บังคับตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒๑ ให้กรมบัญชีกลางจัดทำฐานข้อมูลราคาอ้างอิงของพัสดุตามมาตรา ๕๖ ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

ในระหว่างที่ฐานข้อมูลตามวรรคหนึ่งยังไม่แล้วเสร็จ ให้หน่วยงานของรัฐใช้ราคานี้ได้จากการสื่อสารจากห้องตลาด หรือราคาที่เคยซื้อหรือจ้างครั้งหลังสุดภายในระยะเวลาสองปีงวดแผนการใช้ราคากลางอ้างอิงของพัสดุ

มาตรา ๑๒๒ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎหมายและระเบียบ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำระเบียบ หรือข้อนั้นคับ หรือข้อบัญญัติ หรือแนวทางปฏิบัติที่กำหนดไว้แล้วซึ่งใช้อยู่เดิมมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม และให้คณะกรรมการฯ ด้วยการพัสดุ และคณะกรรมการฯ ด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทำงานอิเล็กทรอนิกส์ หรือคณะกรรมการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามระเบียบ หรือข้อนั้นคับ หรือข้อบัญญัติของหน่วยงานของรัฐนั้น มีอำนาจหน้าที่ตามที่มีอยู่เดิมจนกว่าจะมีการออกกฎหมายและระเบียบ เพื่อใช้บังคับตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่ไม่อาจนำระเบียบ หรือข้อนั้นคับ หรือข้อบัญญัติ หรือแนวทางปฏิบัติที่กำหนดไว้แล้วมาใช้บังคับได้ตามวรรคหนึ่ง การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๑๒๓ เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อการกิจของรัฐ ภายในระยะเวลาสองปีนับแต่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้สำนักงาน ก.พ. จัดสรรงบประมาณให้กับกรมบัญชีกลางให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี